

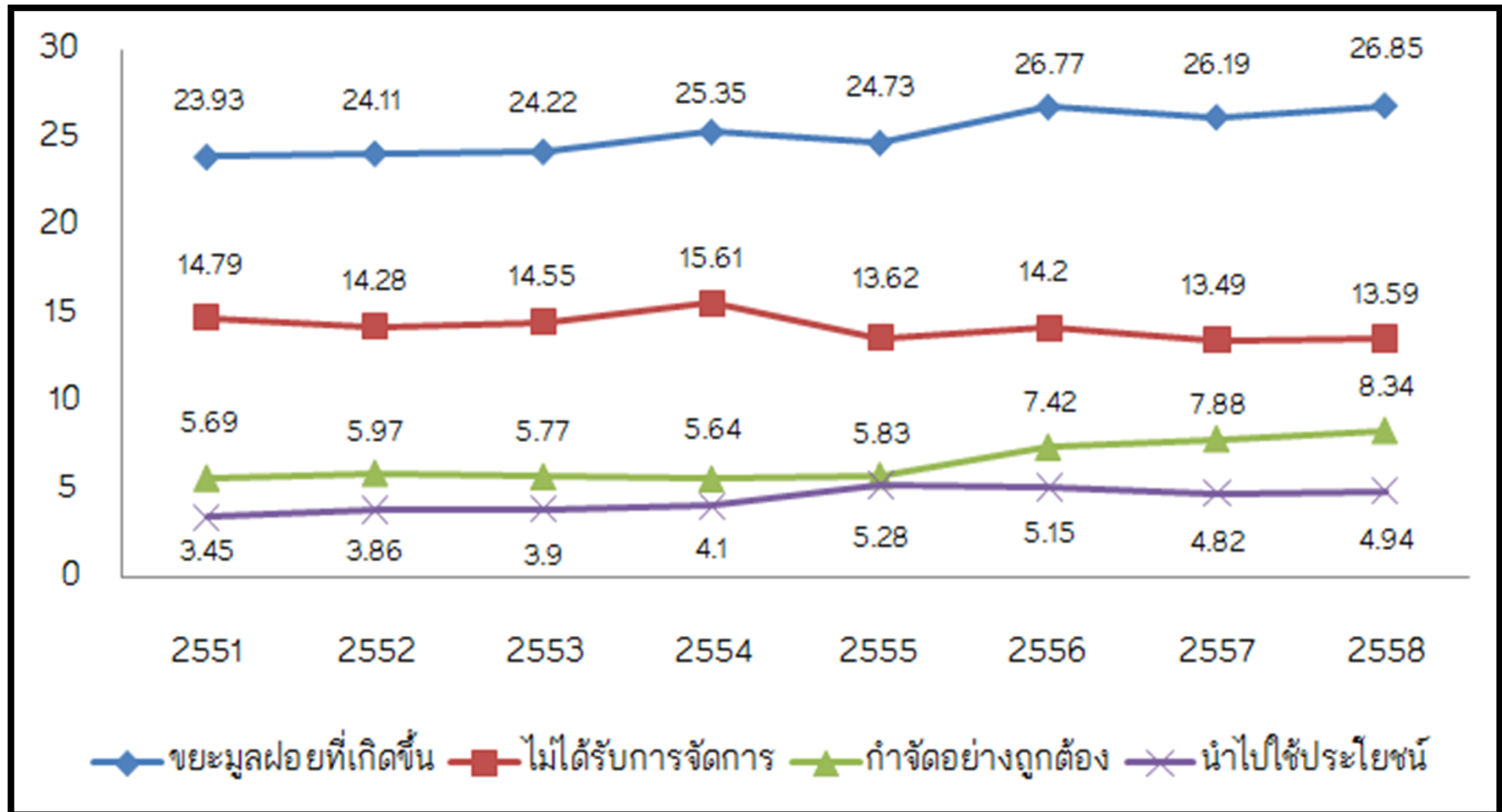
แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 - 2564)

ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

การฝึกอบรม หลักสูตร “เทคโนโลยีการฝังกลบขยะมูลฝอยแบบกึ่งใช้อากาศ (Fukuoka Method)”
ระหว่างวันที่ 1 – 2 กันยายน 2559 ณ โรงแรมดุสิต ปริ๊นเซส โคราช

สถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศ

ปริมาณขยะมูลฝอยรวม

26.85 ล้านตัน/ปี

หรือ

73,560 ตัน/วัน

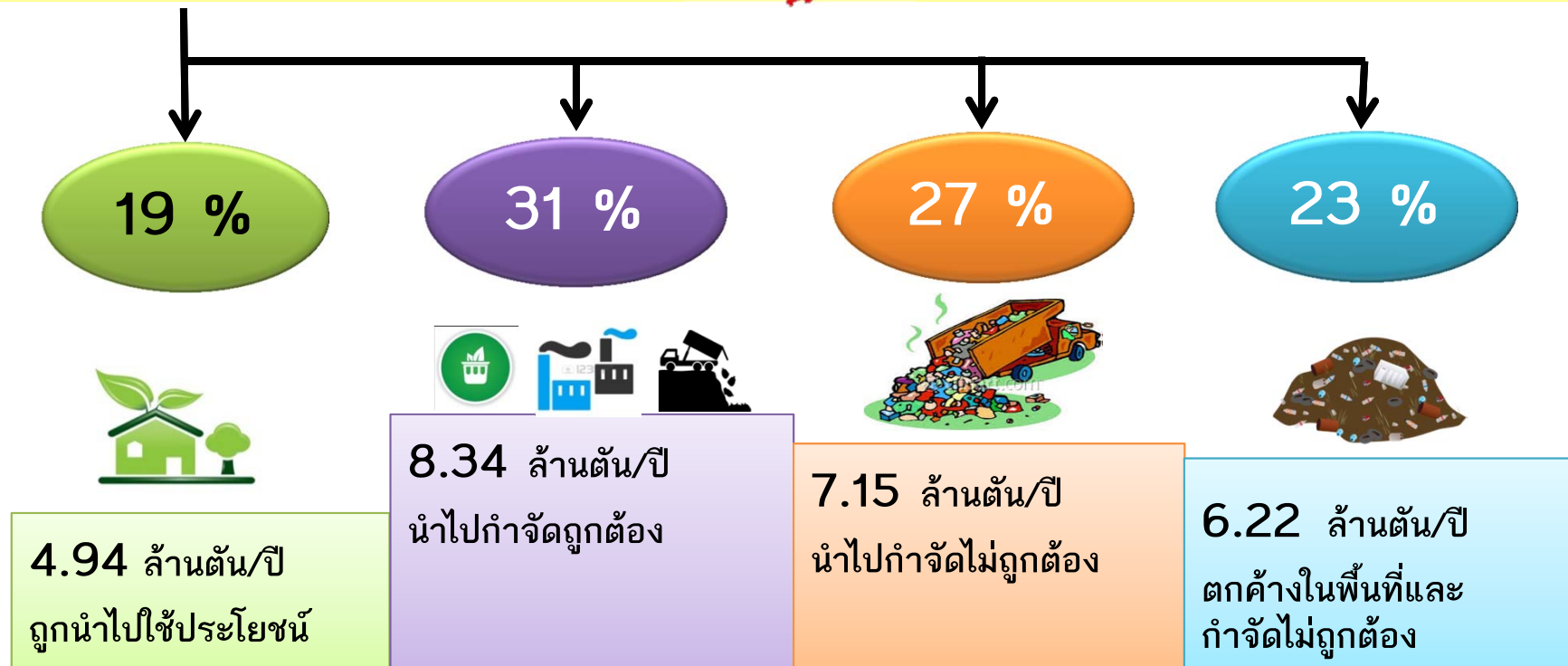

อัตราการเกิดขยะมูลฝอย

1.13

กิโลกรัม/คน/วัน

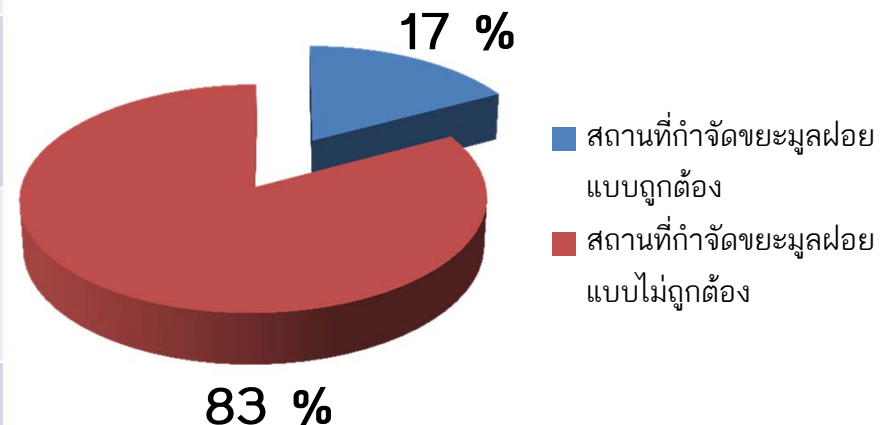

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกต้อง

การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล/ การฝังกลบเชิงวิศวกรรม	84 แห่ง
การฝังกลบแบบเทกองควบคุม ขนาดน้อยกว่า 50 ตัน/วัน	321 แห่ง
เตาเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศ	4 แห่ง
เตาเผาขนาดน้อยกว่า 10 ตัน/วัน ที่มีระบบกำจัดอากาศเสีย (ไซโคลน)	14 แห่ง
ระบบคัดแยก หมักทำปุ๋ย และฝังกลบ อย่างถูกต้อง	23 แห่ง
การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกล – ชีวภาพ	2 แห่ง
รวม	448 แห่ง

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกต้อง

การฝังกลบแบบเทกองควบคุม ขนาดมากกว่า 50 ตัน/วัน	19 แห่ง
การเทกอง	2,075 แห่ง
เตาเผาที่ไม่มีระบบกำจัด มลพิษทางอากาศ	62 แห่ง
รวม	2,156 แห่ง

วาระแห่งชาติ

มติ ครม.

7

10 ก.พ. 58

รับทราบผลการดำเนินงาน Roadmap รอบ 6 เดือน

17 มี.ค. 58

เห็นชอบร่างยุทธศาสตร์
การจัดการซากผลิตภัณฑ์
เครื่องใช้ไฟฟ้าและ
อิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ
ปี พ.ศ. 2557 - 2564

26 ส.ค. 57

เห็นชอบ Roadmap / แผนปฏิบัติการฯ 6 จังหวัด / ระเบียบ สร. 2 ฉบับ

ส.ค. 57 > ก.ย. 57 > ต.ค. 57 > พ.ย. 57 > ธ.ค. 57 > ม.ค. 58 > ก.พ. 58 > มี.ค. 58

20 เม.ย. 58

อนุมัติหลักการร่างกฎ
กระทรวงฯ 4 ฉบับ ของ สธ.

16 มิ.ย. 58

รับทราบแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ และให้
รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการขยะของประเทศในภาพรวมทั้งระบบ

22 ก.ย. 58

อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงกำหนดเพิ่ม
มูลค่าของโครงการฯ

เม.ย. 58 > พ.ค. 58 > มิ.ย. 58 > ก.ค. 58 > ส.ค. 58 > ก.ย. 58 > ต.ค. 58 > พ.ย. 58

12 พ.ค. 58

ให้ มท. เป็นหน่วยงานหลัก
รับผิดชอบเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา
ขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศ
ให้ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เป็นหน่วยงานสนับสนุน

19 พ.ค. 58

อนุมัติหลักการร่าง พ.ร.บ. การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ.

26 พ.ค. 58

รับทราบแผนการจัดการกากอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2558 - 2562
เห็นชอบร่างแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558 - 2562

ธ.ค. 58 > ม.ค. 59 > ก.พ. 59 > มี.ค. 59 > เม.ย. 59 > พ.ค. 59 > มิ.ย. 59 > ก.ค. 59

12 ม.ค. 59

อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและ
ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

3 พ.ค. 59

เห็นชอบ แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
ของประเทศ (พ.ศ. 2559 - 2564)

2557

Roadmap การจัดการ
ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

2559

แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
ของประเทศ พ.ศ. 2559 - 2564

2559

แผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้ขยะ”
ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ 1 ปี
(พ.ศ. 2559 – 2560)

26 สิงหาคม 2557 คสช. เห็นชอบ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

- 😊 แก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยเก่าตกค้างสะสม
- 😊 สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยใหม่
- 😊 วางระเบียบและมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
- 😊 สร้างวินัยคนในชาติ

1. การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยเก่าตกค้างสะสม

- ❑ ขยะมูลฝอยตกค้างในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั่วประเทศ 30.49 ล้านตัน กำจัดได้แล้ว 22.47 ล้านตัน (74%)
- ❑ ในพื้นที่เร่งด่วน 6 จังหวัด (13 Sites) ขยะตกค้าง 11.04 ล้านตัน กำจัดได้แล้ว 10.2 ล้านตัน (92%)

- ❖ รื้อร่อนทำเชื้อเพลิงแข็ง (Refuse Derived Fuel: RDF)
- ❖ ฝังกลบขยะภายในพื้นที่ปรับพื้นที่เพื่อรับขยะใหม่
- ❖ ขนย้ายไปกำจัดถูกต้องนอกพื้นที่
เช่น ฝังกลบ/ เผาในเตาเผาที่ถูกต้อง

2. สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยใหม่

ปี 2559 สนับสนุนพื้นที่
ต้นแบบการจัดการขยะ
มูลฝอยที่เหมาะสม (คัด
แยกต้นทาง เก็บขนแยก
ประเภท กำจัดถูกต้อง)
76 อปท. (1,212 ชุมชน)

ส่งเสริมการบริหาร
จัดการในรูปแบบศูนย์
กำจัดขยะมูลฝอยรวม
(Cluster) ใน แต่ละ
จังหวัด

ปี 2559 มีสถานที่รวบรวม
ของเสียอันตรายชุมชน
จำนวน 74 แห่ง รวบรวม
ได้ 44 ตัน ส่งไปกำจัดแล้ว
35 ตัน

ส่งเสริมเอกชนมีส่วนร่วม
ในการลงทุนระบบการ
แปรรูปขยะมูลฝอยเพื่อ
ผลิตพลังงาน เปิด
ดำเนินการแล้ว 3 แห่ง
กทม. เทศบาลนครภูเก็ต
และเทศบาลนครหาดใหญ่

3. วางระเบียบและมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่) พ.ศ.

แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 – 2564)
ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.

ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป
ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

แผนการจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. 2558 - 2562

ออกประกาศส่วนที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.ร่วมทุน 2 ฉบับ คือ 1. หลักเกณฑ์และวิธีการ
คำนวณมูลค่าโครงการ 2. หลักเกณฑ์และวิธีการให้เอกชนร่วมลงทุนฯ

4. สร้างวินัยคนในชาติ

โครงการ “เมืองสะอาด คนในชาติมีสุข” เพื่อสร้างชุมชน อปท.
ต้นแบบคัดแยกขยะ

รณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติก ทุกวันพุธ ร่วมกับหน่วยงานภาค
ธุรกิจ 15 หน่วยงาน (ทส.) ลดการใช้ถุงพลาสติกได้ 40 ล้านใบ

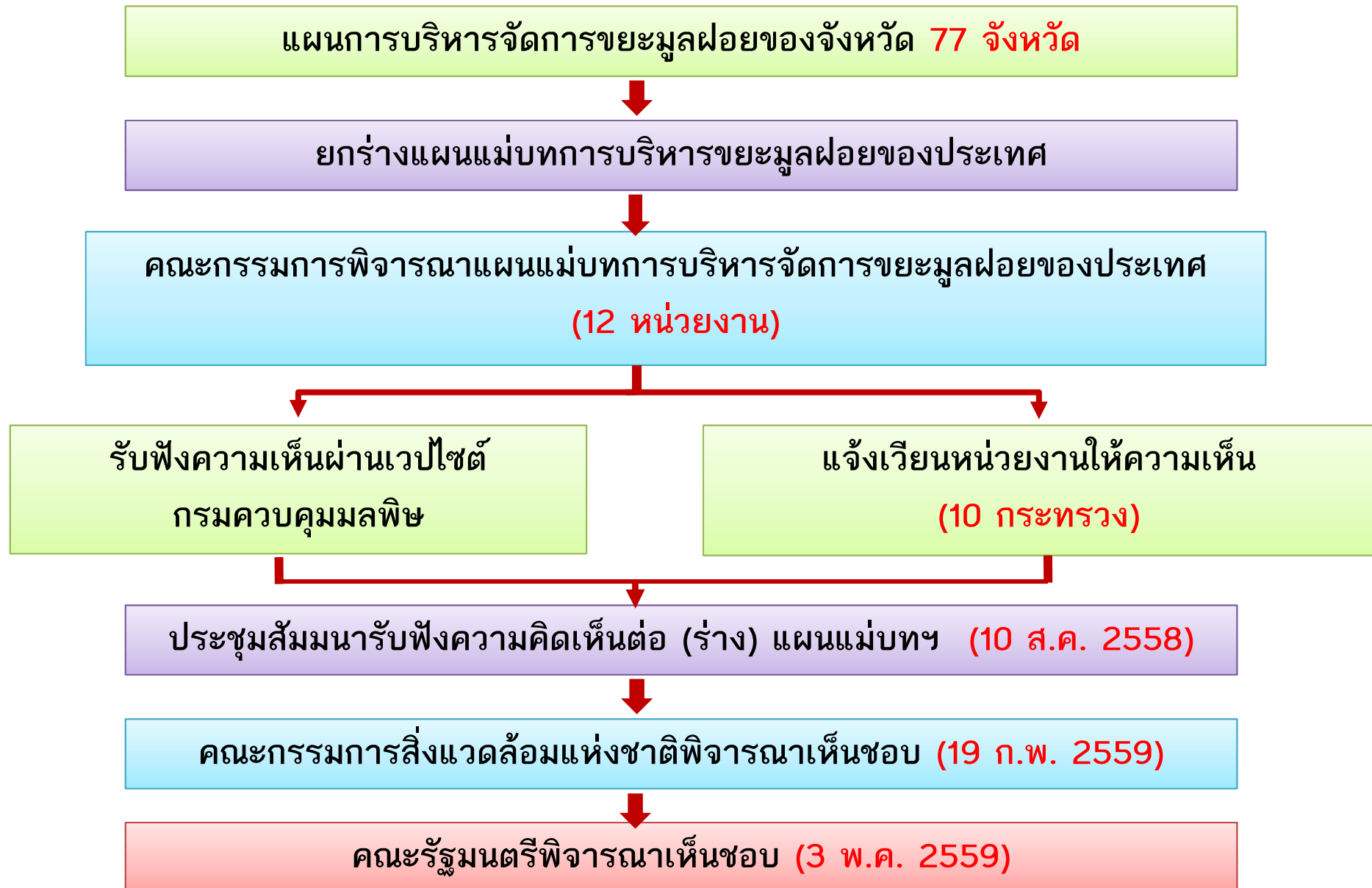
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรู้ อาทิ โรงเรียนเครือข่ายสิ่งแวดล้อม
ศึกษา โรงเรียนปลอดขยะ Zero Waste School และศูนย์
เรียนรู้ชุมชน

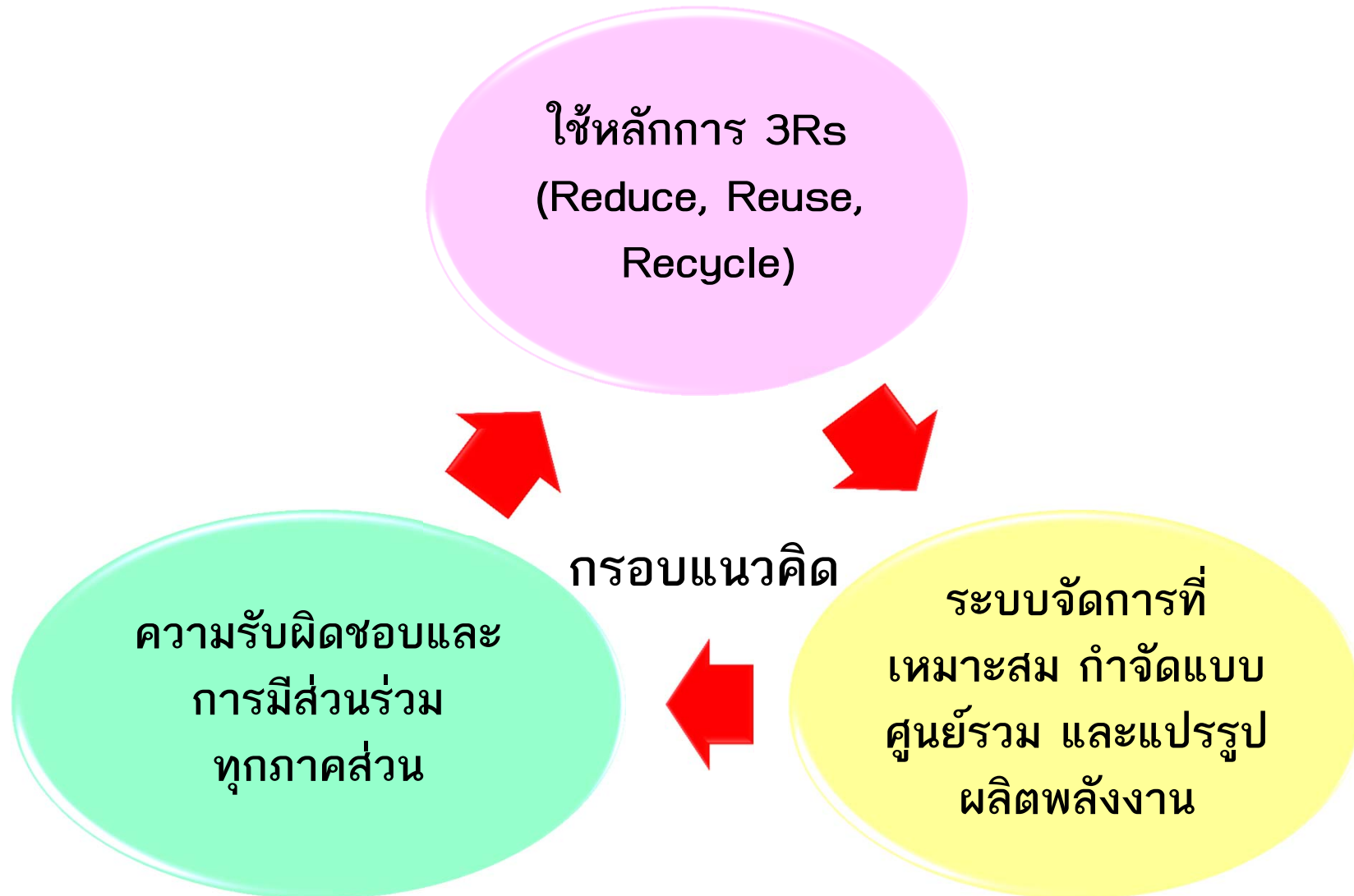

แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559 – 2564

กรม. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2559

1. เป็นกรอบและทิศทางการดำเนินการแก้ไขปัญหการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของประเทศ
2. ให้มีแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในภาพรวมของประเทศ และบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
3. จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสามารถดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1

สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของแผนฯ และบูรณาการความร่วมมือการทำงานของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

2

พัฒนาเครื่องมือและกลไกที่เป็นรูปธรรม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

การขับเคลื่อน อปท.

กฎหมาย

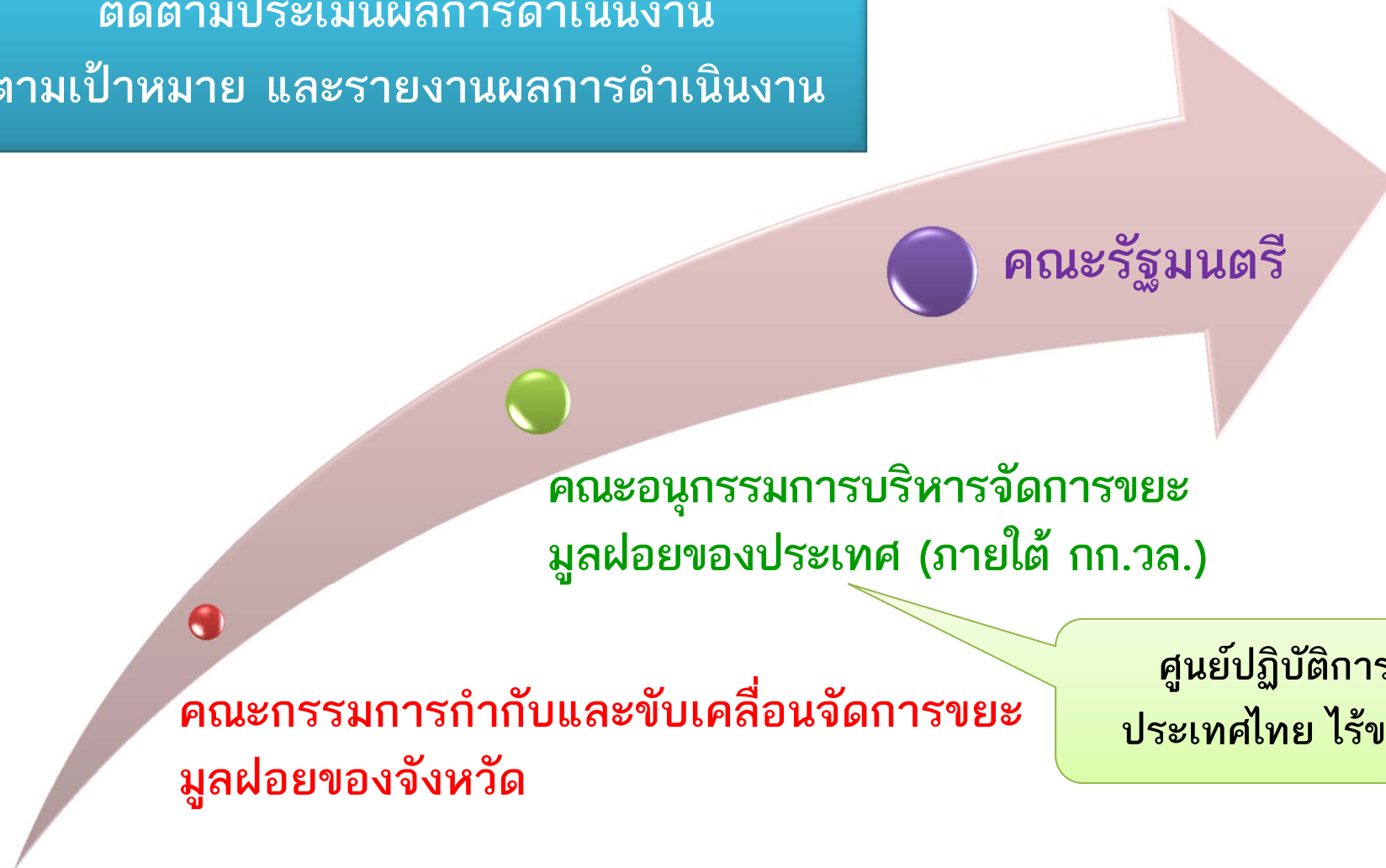
เศรษฐศาสตร์

การกำกับดูแล

ระบบงบประมาณ

3

ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
ตามเป้าหมาย และรายงานผลการดำเนินงาน

ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน...

1. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. มีกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ
3. กระทรวงสาธารณสุขผลักดันการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม
4. กระทรวงอุตสาหกรรมผลักดันโรงงานเข้าสู่ระบบจัดการกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย
5. งบประมาณจัดสรรจากภาครัฐ และให้เอกชนลงทุนหรือร่วมลงทุน
6. จังหวัดติดตามกำกับกับการจัดการขยะมูลฝอย ให้เป็นไปตามแผนแม่บทฯ และแผนปฏิบัติการฯ

ระเบียบ – กฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการปัญหาขยะ

สธ.

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

กำหนดให้ สธ. มีอำนาจหน้าที่ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยและออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีหน้าที่เก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ภายใต้การกำกับดูแลของ สธ. รวมทั้งมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะตามมาตรฐานของ สธ. และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ไม่เกินอัตราที่ สธ. กำหนด

อก.

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

กำหนดการจัดการขยะภายในเขตโรงงานอุตสาหกรรม โดยห้ามนำออกนอกบริเวณโรงงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมให้นำออกไปทำลายฤทธิ์ กำจัด นำกลับไปใช้ประโยชน์ จัดการ หรือฝังโดยวิธีการและสถานที่เฉพาะตามประกาศกระทรวง อุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 ประกอบกับ ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการ สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของผู้ประกอบกิจการบำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้ แล้ว พ.ศ. 2550 ซึ่งกำหนดให้มีการบำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด และในการบำบัดหรือกำจัดสิ่ง ปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ยังถูกควบคุมเกี่ยวกับค่ามาตรฐานในการปล่อยสารเจือปนใน อากาศตามประกาศตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมด้วย

ทส.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. 2535

กำหนดให้การบริการจัดการของเสียซึ่งหมายความรวมถึงสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยกำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวบรวมและวิเคราะห์แผนปฏิบัติการดังกล่าวและเสนอขอตั้งงบประมาณ อีกทั้งปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษยังอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ กำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากการกำจัดมูลฝอยด้วย จึงทำให้ในการขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด และปล่อยทิ้งอากาศเสียจากการกำจัดขยะต้องเป็นไปตามค่ามาตรฐานที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด

ทส.

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ.

กำหนดให้ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์และผู้ผลิตมีหน้าที่รับคืนผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องโทรศัพท์และโทรศัพท์ไร้สาย เครื่องปรับอากาศ เครื่องรับโทรทัศน์ ตู้เย็น และผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ไปจัดการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์และตามประกาศอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ. แล้ว และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2559 ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาต่อไป

มท.

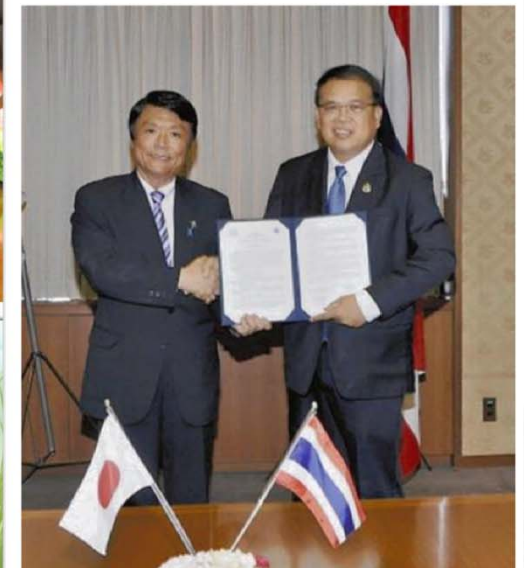
ร่างพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย
ของบ้านเมือง (ฉบับที่...) พ.ศ.

กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
ในส่วนที่เป็นมาตรการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และกำหนดอำนาจหน้าที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะให้ชัดเจนขึ้น

คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบ
เรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่...) พ.ศ. ... และคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นชอบแล้ว
ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาต่อไป

ขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา อยู่ระหว่างการจัดทำเค้าโครงร่างกฎหมายเฉพาะว่าด้วย
ในการบริหารจัดการขยะ และจัดตั้งคณะกรรมการชุดพิเศษ ในการยกร่างกฎหมายเฉพาะฯ
ดังกล่าว

การลงนามใน
บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม
ระหว่างกรมควบคุมมลพิษ ประเทศไทย กับจังหวัดฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น
เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2559

โดยนายฮิโรชิ โอกะวะ ผู้ว่าราชการจังหวัดฟูกูโอกะ
และนายวิจารณ์ สิมฉายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

ขอบคุณครับ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
โทร. 0 2298 2480 – 3

www.pcd.go.th